

FACKET OCH DEN NORDISKA MODELLENS FRAMTID

organisering och rekrytering

- ◆ **Krismedvetenhet.** Den fackliga organisationsgraden har sjunkit i Norden (med undantag av Island). Särskilt stort har tappet varit i LO-förbund (kallas för SAK-förbund i Finland). I övriga Europa har nedgången varit ännu större. Den fackliga organisationsgraden är under hot. Även förbund som tillfälligt ökar eller behåller medlemsnivåerna måste vara medvetna om den större trend som finns i omvärlden. Det behövs en insikt om allvaret.
- ◆ **En hög facklig organisationsgrad – en del av en samlad facklig strategi.** Arbetet med att höja organisationsgraden måste utgöra en del av en samlad strategi där även andra komponenter är centrala, som att hålla upp täckningen av kollektivavtal, stärka den fackliga utbildningen och flytta fram arbetstagarnas positioner.
- ◆ **Använd fackliga värderingar, medlemsnytta och yrkesidentitet för att värva fackliga medlemmar.** Fackliga organisationers förmodligen att värva medlemmar är beroende av tre komponenter: att få stöd för fackliga värderingar, att medlemskapet är till ekonomisk nytta för arbetstagaren och att den fackliga organisationen stärker yrkesidentiteten. Inom olika branscher och inom olika fackliga organisationer har dessa komponenter olika tyngd.
- ◆ **Mer resurser och ökad status för arbetet med facklig organisering.**
 - ◇ De fackliga organisationerna bör bli mer inriktade på organisering – det är avgörande att de fackliga ledarna motiveras varför dessa förändringar är nödvändiga.
 - ◇ Organisatörerna behöver stöd och ledning genom både utbildning och coaching.
 - ◇ Involvera förhandlande ombudsmän i förändringen och samordna med de lokala fackliga förtroendevalda.

Om rapporten

Norden utmärker sig av en högre facklig organisationsgrad än övriga världen. I Europa är det bara Belgien utöver de nordiska

länderna där fler än hälften av arbetstagarna är fackligt organiserade.

Men även i Norden har den fackliga organisationsgraden sjunkit. Den här rapporten behandlar främst hur den fackliga organisationsgraden ska kunna bevaras och helst ökas. I rapporten ges förslag på hur man kan lyckas bibehålla och öka den fackliga styrkan och därigenom understödja den nordiska modellen.

Författare: Mats Wingborg

Ladda ned hela rapporten här:
tankesmedjantiden.se

- ◇ Ledningarna inom de fackliga organisationerna måste tydligt uttrycka att arbetet med att värva medlemmar har hög prioritet.
- ◆ **Professionalisering av värvningskampanjerna.**
 - ◇ Kampanjer och metoder bör utvärderas. Då kan metoderna finslipas och bli mer framgångsrika.
 - ◇ Det behövs fler möten mellan fackliga företrädare och potentiella medlemmar. Värvningen är mest effektiv när den sker ansikte mot ansikte.
- ◆ **Framgångsrika fackförbund med hög organisationsgrad har ett ansvar att stödja fackliga organisationer som har sämre förutsättningar.** Det behövs ett bättre utbyte mellan de fackliga organisationerna både inom och mellan de nordiska länderna när det gäller hur man arbetar med facklig rekrytering och organisering.
- ◆ **Det är lika viktigt att behålla medlemmar som att värva nya.** Förmågan att behålla medlemmar underlättas om organisationerna har en långsiktig strategi, tydliga mål, ledarskap på alla nivåer och genom att se över och förenkla administration och rutiner.
- ◆ **Fackligt arbete för att minska förekomsten av osäkra och otrygga jobb.** Den fackliga organisationsgraden är lägre bland arbetstagare med osäkra och tillfälliga jobb, som tidsbegränsade anställningar och bemanningsanställningar. Det ligger i de fackliga organisationernas intresse att begränsa ökningen av tillfälliga och osäkra jobb.
- ◆ **Lägre och mer likvärdiga avgifter till a-kassan.** Kopplingen mellan a-kassa och fackligt medlemskap har försämrats i Sverige, Danmark och Finland, något som bidragit till att försvaga den fackliga organisationsgraden. Det är avgörande att verka för statliga subventioner av a-kassasystemet och subventioner som bidrar till att utjämna avgifterna mellan olika branscher (så att inte avgiften i branscher med högre arbetslöshet blir skyhögt högre).
- ◆ **Avdragsrätt för fackföreningsavgiften.** En konkret lagändring som behövs för att öka förutsättningarna för facklig organisering är en mer omfattande avdragsrätt av den fackliga medlemsavgiften. Den nordiska fackföreningsrörelsen bör verka för en sådan förändring.
- ◆ **Ökat fackligt utbyte i Norden kring organisering och värvning.** Det behövs ett ökat utbyte av idéer och uppslag om hur organisering och värvning kan ske och hur olika metoder fungerat inom andra fackliga organisationer. Inte minst behövs ett ökat utbyte inom Norden när det gäller frågor kring facklig organisering. Även inom de nordiska länderna behövs ett bättre utbyte av idéer och metoder för detta ändamål.